

Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä ja 20 muun valtuutetun aloite kotoutumisesta ruotsiksi

VD/694/00.02.00.03/2025

Ruotsalainen kansanpuolueen valtuustoryhmä sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Vuoden 2025 alussa voimaan tulleen uuden kotoutumislain mukaan päävastuu kotouttamisesta siirtyy kunnille. Vastedes kunnat vastaavat myös työnhakijoille suunnatuista palveluista.

Hallitusohjelman kirjauksen mukaan tavoitteena on, että noin 5–10 % maahanmuuttajista kotoutetaan tulevaisuudessa ruotsiksi. Kansalliskielistrategian mukaan ruotsin kielellä kotoutuvien määrä tulisi suhteellisesti vastata vähintään ruotsinkielisten osuutta väestöstä. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan vielä paljon työtä, varsinkin kun kotoutuminen koskee koko yhteiskuntaa.

Kotoutumisen edistämisestä annetun lain 14.4.2023/681 mukaisesti maahanmuuttajan on voitava tehdä aktiivinen valinta kotoutumiskielen suhteen, ruotsi tai suomi. Suuri haaste on edelleen, että viranomaiset eivät informoi maahanmuuttajaa oikeudesta kotoutumiseen ruotsiksi. Virkailijan asenne saattaa olla ratkaiseva, mutta viranomaisten keskuudessa on myös paljon tietämättömyyttä ruotsinkielisestä kotoutumispolusta. Tästä suora seuraus on, että edelleen moni kaksikielinen kunta kotouttaa vain suomeksi, vaikka maahanmuuttaja itse on joissain tapauksissa toivonut kotoutumista ruotsiksi.

Monikielinen yhteiskuntaorientaatio on kuntien lakisääteinen tehtävä vuodesta 2025 alkaen. Yhteiskuntaorientaatio on lakisääteinen, henkilön omalla kielellä toteutettava koulutus, jolla tuetaan Suomeen hiljattain muuttaneiden kotoutumista ja joka koskee kaikkia maahanmuuttajia. On tärkeää, että maahanmuuttaja yhteiskuntaorientaation yhteydessä saa tietoa Suomen ja kunnan kaksikielisyydestä, jotta hän saa selkeän kuvan maan kaksikielisyydestä ja voi näiden tietojen perusteella tehdä harkitun valinnan kotoutumiskieliltä koskien.

Ruotsinkielisen kotouttamisen kannalta keskeiset kaksi toimijaa ovat vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin järjestöt. Valtaosa ruotsiksi kotoutuvista kotoutuu vapaan sivistystyön vapaaehtoisten opintojen kautta. Kansalliskielistrategiassa todetaan, että ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen tarjontaa olisi lisättävä, jotta se olisi tosiasiallinen vaihtoehto. Kolmas sektori vastaa muun muassa ohjauksesta, neuvonnasta ja tiedottamisesta, ja voisi vastata myös monikielisestä yhteiskuntaorientaatiosta. Kolmannen sektorin merkitys kotouttamisessa kasvaa tulevaisuudessa. Vapaan sivistystyön ja kolmannen sektorin kokemusta ja tietoa kotoutumisesta ruotsiksi tulisi hyödyntää myös tulevaisuudessa ja yhdistää muuhun kunnalliseen kotouttamistyöhön. Kokemus on osoittanut, että kunnan, kolmannen sektorin ja vapaan sivistystyön yhteistyö on toimivaa ja kustannustehokasta.

On tärkeää, että kaksikieliset kunnat varaavat resursseja sekä suomen- että ruotsinkielisen kotoutumispolun koordinointiin, suunnitteluun ja niistä tiedottamiseen sekä maksuttomaan kielenopetukseen molemmilla kansalliskielillä. Ruotsinkielistä kotoutumista toivovien maahanmuuttajien määrä yksittäisessä kunnassa on joissakin tapauksissa suhteellisen pieni. Useat kunnat voisivat mainiosti tehdä yhteistyötä sen suhteen, miten ruotsinkielinen kotouttaminen ratkaistaan, jotta maahanmuuttajille voitaisiin tarjota kotoutumista ruotsiksi sekä järjestää ruotsinkielistä kotoutumiskoulutusta. Kuntien välisellä yhteistyöllä varmistettaisiin myös maahanmuuttajien parempi ja kattavampi kotouttamispolku.

Edellä esitetyn perusteella me allekirjoittaneet,
Ehdotamme, että kaupunki selvittää, miten kaupungissa viestitään oikeudesta ruotsinkieliseen kotoutumiseen ja sen toteutumisesta. Olemassa olevat henkilöresurssit tulisi myös selvittää sen varmistamiseksi, että ne riittävät koordinoimaan, suunnittelemaan ja tiedottamaan tasavertaisista kotoutumispalveluista sekä kotoutumiskoulutuksesta molemmilla kansalliskielillä.”

Kaupunginvaltuusto 27.1.2025 § 23

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmä sekä 20 muun valtuutetun aloite kotoutumisesta ruotsiksi